

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОПАСНЯНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТА

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказом директора Попаснянського
професійного ліцею
залізничного транспорту
від 01.09.2021 р. № 93

ПОЛОЖЕННЯ
про систему внутрішнього забезпечення якості освіти
у Попаснянському професійному ліцею
залізничного транспорту

Погоджено педагогічною радою
Попаснянського професійного
ліцею залізничного транспорту
від 30.08.2021 р., протокол № 1

ПОЛОЖЕННЯ

про внутрішню систему забезпечення якості освіти у Попаснянському професійному ліцеї залізничного транспорту

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у Попаснянському професійному ліцею залізничного транспорту (далі ППЛЗТ) розроблено на підставі статті 6, частин 2 та 3 статті 41 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VII (зі змінами) та методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах ПТНЗ Міністерства освіти та науки від 06.05.2021 року №509 і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів загальної середньої, професійної освіти, педагогічних працівників ППЛЗТ та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ліцею, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у методичних працях педагогічних працівників ППЛЗТ і здобувачів освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

1.2. Забезпечення якості загальної середньої, професійної освіти є багатоплановим і включає: наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, навчально-методичних тощо); організація освітнього процесу, що найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку національної та світової економіки та освіти; контроль освітньої діяльності у

ППЛЗТ та якості підготовки кваліфікованих робітників на всіх етапах навчання та на всіх рівнях.

1.3. Система внутрішнього забезпечення якості освіти у ППЛЗТ спрямована на вдосконалення всіх напрямів діяльності закладу, залучення здобувачів освіти до забезпечення якості, моніторингу та вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що створює умови для підготовки конкурентоспроможного фахівця.

2. Принципи і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості загальної середньої, професійної освіти.

2.1. Система внутрішнього забезпечення якості загальної середньої, професійної освіти (далі – Система) у ліцеї базується на таких принципах:

відповідності європейським та національним стандартам якості професійної (професійно-технічної) світи;

орієнтація на замовника кадрів, врахування потреб та очікувань учнів і суспільства;

залучення здобувачів освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості – з метою реалізації даного принципу в ППЛЗТ визначено замовників освітніх послуг, якими є: абітурієнти, здобувачі освіти, їхні батьки, організації-роботодавці, громада;

розподілено відповідальність за виявлення їх вимог та потреб;

визначено шляхи встановлення зворотного зв'язку з замовниками кадрів; передбачено дії у випадку їх незадоволеності;

автономія ППЛЗТ, який несе основну відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості професійної освіти;

використання вагових коефіцієнтів, об'єктивних і вимірювальних індикаторів результатів діяльності, які не потребують подання додаткової, окрім офіційної звітності, інформації;

мотивація педагогічних працівників щодо поліпшення якості освіти – керівництво закладу освіти забезпечує єдність цілей і напрямків розвитку закладу, створює внутрішнє середовище, яке дозволяє всім працівникам бути повною мірою зацікавленими в досягненні цілей у сфері якості освіти. З метою реалізації даного принципу у закладі визначено відповідальність кожного працівника та його особистий внесок у досягнення поставлених цілей; розроблено систему мотивування працівників для належного виконання ними поставлених завдань;

– процесний підхід – за цим принципом будь-який вид діяльності у ППЛЗТ розглядається як процес, який за допомогою необхідних ресурсів перетворює вхідні дані (вимоги замовника) на вихідні (якість наданих послуг);

–системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;

–постійне підвищення якості реалізується за допомогою проведення внутрішнього моніторингу та кількісної оцінки процесів, моніторингу якості освітніх послуг, критичного аналізування з боку керівництва, запровадження коригувальних та запобіжних дій;

–прийняття рішень на підставі фактів забезпечується систематичним проведенням об'єктивних внутрішніх перевірок, оцінюванням процесів, моніторингом якості освіти;

–відкритість та прозорість інформації на всіх етапах забезпечення якості.

2.2. Система передбачає здійснення таких процедур і заходів:

удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;

підвищення якості контингенту здобувачів загальної середньої, професійної освіти;

посилення кадрового потенціалу ППЛЗТ; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів загальної середньої, професійної освіти;

розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;

забезпечення публічності інформації про діяльність ППЛЗТ;

забезпечення академічної доброчесності та академічної відповідальності.

3.Планування освітньої діяльності: розробка, затвердження освітніх програм

1) Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про освітній процес у ППЛЗТ»

2) Стандарти професійної (професійно-технічної) освіти в межах кожної професії розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України за погодженням із Національним агентством із забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти.

3) Стандарти професійної (професійно-технічної) освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

4) Освітня (освітньо-професійна) програма кожної професії має відповідати вимогам стандартів професійної (професійно-технічної) освіти.

5) На підставі освітньо-професійної програми ППЛЗТ розробляє навчальний план для відповідної професії. Навчальний план є нормативним документом, який

визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Навчальний план затверджує директор і вводиться в дію наказом по ППЛЗТ.

6) Робочі навчальні плани складаються окремо для кожної професії.

7) Навчальні плани і робочі навчальні плани розробляються робочими групами у складі заступника директора з навчально-виробничої роботи із залученням представників методичних комісій.

8) Навчальні програми дисциплін розробляються методичними комісіями відповідно до вимог відповідних освітніх програм підготовки фахівців. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків навчальні програми розглядаються методичною радою ППЛЗТ.

9) Враховуючи важливість практичної підготовки здобувачів освіти, у ППЛЗТ не лише передбачено в навчальних планах проходження здобувачами освіти виробничої практики, але й узгоджуються з потенційними роботодавцями обсяги і види практичної підготовки, терміни її проведення тощо.

4. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм

1) Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу.

2) Вдосконалення освітніх програм передбачає наступну систему заходів: коригування професійних вимог до випускника ППЛЗТ з урахуванням вимог роботодавців, фахівців у галузі підготовки кадрів в ППЛЗТ.

визначення загальних (інструментальних, міжособистісних, системних) та фахових компетентностей, які мають бути досягнуті в програмі підготовки та є необхідними для визнання професійної кваліфікації; визначення кінцевих результатів навчання (опис того, що здобувачів освіти повинен знати, вміти і бути здатним продемонструвати після завершення навчання) за програмою підготовки; визначення критеріїв, за якими оцінюється досягнення здобувачами освіти цілей навчальної програми та рівня їхніх досягнень; формулювання критеріїв оцінювання з урахуванням етапу формування професійних компетенцій, забезпечення відкритості та доступності всім учасникам освітнього процесу;

здійснення періодичного моніторингу та перегляду освітніх програм;

забезпечення публічності інформації про освітні програми, вимоги до рівня кваліфікації; забезпечення розробки структури навчального плану:

визначення переліку і змісту навчальних дисциплін і практик;

розподіл навчального часу здобувачів освіти;

визначення підходів до викладання та навчання, а також методів оцінювання з урахуванням структурно-логічної схеми підготовки фахівця.

3) Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотнього зв'язку із педагогічними працівниками, здобувачами освіти, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку освітньої галузі та потреб суспільства. Відповідальні за впровадження та виконання: методичні комісії, керівництво ліцею.

4) Показники: рівень оновлення освітніх програм, рівень участі роботодавців у розробці та внесенні змін, рівень задоволеності учнів (випускників), індекс працевлаштування випускників, участь у міжнародних програмах підготовки, рейтинг за оцінками роботодавців.

5. Оцінювання здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти

1) Система моніторингу рівня знань здобувачів освіти діє у відповідності до нормативних документів ППЛЗТ:

Положення про освітній процес у ППЛЗТ;

Положення про організацію навчально-виробничого процесу у ППЛЗТ;

Положення про моніторинг у ППЛЗТ;

Положення про оцінювання знань здобувачів освіти у формі комплексних контрольних робіт з навчальних дисциплін у ППЛЗТ;

Положення про екзаменаційну (державну кваліфікаційну) комісію для проведення атестації здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти у ППЛЗТ;

2) При вдосконаленні положень про оцінювання знань здобувачів освіти слід намагатися, щоб процедури оцінювання відповідали таким вимогам:

призначалися для вимірювання досягнень визначених результатів навчання;

здійснювались фахівцями, котрі розуміють роль оцінювання у набутті здобувачами освіти знань і вмінь, пов'язаних з їхньою майбутньою кваліфікацією; виконувались більше ніж одним викладачем (особливо на екзаменах);

мали чіткі й оприлюднені критерії виставлення оцінок;

відповідали своєму призначенню (діагностичний, поточний або підсумковий контроль);

проектувались з урахуванням усіх можливих наслідків для здобувачів освіти;

мали чітку регламентацію випадків відсутності здобувача освіти з різноманітних причин;

гарантували дотримання вимог законодавства про нерозповсюдження конфіденційної інформації;

3) Удосконалення методичних розробок з оцінювання знань здобувачами освіти за професіями (та/або видами навчальної роботи учня) – розроблення специфічних форматів застосування методів оцінювання таким чином, щоб вони:

забезпечували прозорість процесу оцінювання досягнень учнів;

забезпечували необхідну гнучкість і варіативність системи оцінювання, її індивідуалізацію у відповідності до об'єктивної відмінності рівнів програм підготовки, їх спрямованості, специфіки навчальних дисциплін і очікуваних результатів навчання тощо;

передбачали зворотній зв'язок зі здобувачами освіти (кожен здобувач освіти повинен мати можливість дізнатися про причини, з яких його успішність була оцінена відповідним рівнем оцінки) і таким чином забезпечували формувальну функцію.

4) Створення загальноліцейного банку екзаменаційних, контрольних завдань і тестів з усіх навчальних дисциплін з цією метою:

накопичення інструментарію оцінки успішності навчання здобувачів освіти за професіями з метою його цільового використання та подальшого вдосконалення;

формування кейсів до завдань для проведення моніторингу залишкових знань здобувачів освіти за фаховим спрямуванням з урахуванням знань, умінь і компетентностей здобувачів освіти відповідно до вимог роботодавців;

5) Система оцінювання знань здобувачів освіти включає вхідний, поточний, семестровий, директорський контроль знань та атестацію здобувачів загальної середньої, професійної освіти.

6) Для впровадження ефективної системи моніторингу рівня знань здобувачів освіти з кожної дисципліни навчального плану розробляється методичне забезпечення проведення поточного, проміжного і підсумкового контролю;

до кожної теми навчальних дисциплін складаються засоби діагностики, тестові комплекси та комплексні контрольні роботи, які забезпечать успішну роботу і можливість самоконтролю здобувачів освіти отриманих ними знань і вмінь.

7) Вхідний контроль проводиться на початку навчання в ППЛЗТ з метою виявлення шкільного рівня підготовки, необхідного для засвоєння конкретної дисципліни та надання практичної індивідуальної допомоги здобувачам освіти у поповненні необхідних знань. Проводить його педагогічний працівник, якому доручено викладати відповідну дисципліну. Підсумки контролю обговорюються на методичних комісіях та плануються заходи щодо підвищення рівня знань здобувачів освіти.

8) Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотнього зв'язку між педагогічними працівниками та здобувачами освіти у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією учнівської молоді. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю.

9) Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку чи заліку, визначеного навчальним планом у терміни, передбачені графіком освітнього процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

10) Оприлюднюються рейтинги здобувачів освіти за успішністю що семестра.

11) Критерії оцінювання є обов'язковою складовою навчальної програми дисципліни. На початку семестру викладач, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів освіти зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями її оцінювання.

12) Контроль збереження знань (відстрочений контроль) може проводитися через деякий час після вивчення дисципліни. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання здобувачів освіти і проводиться вибірково для визначення рівня залишкових знань, контролю якості навчального процесу та удосконалення критеріїв оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти.

13) Відстрочений контроль з певної дисципліни проводиться за розпорядженням директора, яким визначається персональний склад комісії, яка його проводить, і термін проведення (у семестрі, наступному за семестром, в якому здобувачі освіти склали екзамен з цієї дисципліни).

14) Директорський контроль якості підготовки здобувачів освіти з дисципліни є контролем стійкості знань, умінь та навичок і може проводитися за темами дисципліни, що була вивчена в попередньому семестрі, або за навчальною програмою всієї дисципліни як для перевірки готовності здобувачів освіти до підсумкового контролю, так і для перевірки залишкових знань здобувачів освіти.

15) Пакет завдань для проведення директорського контролю розробляється педагогічними працівниками методичної комісії, які викладають відповідні дисципліни та затверджується на засіданні методичної комісії.

16) Директорський контроль проводиться у письмовій формі та у формі тестування, в тому числі, комп'ютерного.

17.) За підсумками проведення директорського контролю знань здобувачів освіти заступником директора з навчально-виробничої роботи та методистом проводиться його детальний аналіз, результати якого розглядаються на засіданнях методичних комісій, педагогічної ради ППЛЗТ та доводяться до відома директора.

18) Для проведення атестації випускників створюються екзаменаційні комісії. Терміни проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки фахівців та графіком освітнього процесу. Атестацію проходить кожен здобувач освіти після повного виконання ним навчального плану.

19) Голова екзаменаційної комісії призначається директором ППЛЗТ за поданням навчальної частини з числа провідних фахівців галузі, представників державних та недержавних підприємств, установ, висококваліфікованих працівників.

20) Члени комісії призначаються з числа викладачів відповідного фаху, голів методичних комісій, визнаних фахівців із відповідних. До складу Екзаменаційної комісії додатково можуть входити делеговані, відповідно до укладених угод про співпрацю, представники територіальних/галузевих представницьких органів роботодавців.

21) Програма, методика та форма проведення екзамену (усно, письмово, тестування, критерії оцінювання компетентностей на екзамені визначаються викладачем.

22) Здобувачів освіти забезпечуються програмою комплексного державного екзамену (додаткового державного екзамену) не пізніше ніж за півроку до проведення атестації.

23) Для врахування думки здобувачів освіти щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться соціологічні опитування учнівської молоді і випускників, а також учнівський моніторинг якості освітнього процесу.

24) **Відповідальні за впровадження та вдосконалення:** директор, заступники директора, голови методичних комісій, учнівська рада.

25) Показники: рівень успішності, рівень заборгованості, кількість переможців всеукраїнських і міжнародних конкурсів фахової майстерності, індекс працевлаштування випускників, рейтинг за оцінками роботодавців.

6. Заходи, спрямовані на підвищення кваліфікації педагогічних працівників і забезпечення їх вмотивованості до розвитку культури якості

6.1.Процедури відбору та призначення на посаду педагогічних працівників передбачають розв'язання цілої низки завдань:

1) Удосконалити критерії (з відповідною диференціацією за посадами і, можливо, з урахуванням специфіки дисциплін: фізичного виховання і спорту, іноземних та української мов), які б засвідчували, що особи, залучені до викладацької роботи (у тому числі на умовах погодинної оплати), щонайменше:

мають відповідну кваліфікацію та високий фаховий рівень у відповідній галузі;

здатні отримувати і генерувати нові знання, адаптувати їх до нових умов та вимог;

мають як мінімум базовий рівень компетентності для здійснення своїх службових обов'язків;

мають необхідні вміння і досвід для того, щоб ефективно передавати здобувачам освіти свої знання і розуміння предмета в різних ситуаціях навчання.

2) Розробити та запровадити систему оцінювання ефективності роботи викладачів та майстрів виробничого навчання, яка б включала показники, за допомогою яких можна охарактеризувати:

якість проведення навчальних занять (за моніторинговими опитуваннями здобувачів освіти, випускників, викладачів, які забезпечують дисципліни, що є наступними у структурно-логічній схемі викладання тощо);

рівень прогресу здобувачів освіти (оцінюється за показниками успішності упродовж семестру і на підсумковому контролі, з урахуванням результатів вступного контролю і показників успішності на дисциплінах, які викладалися раніше);

якість оцінювання успішності здобувачів освіти (за розподілом оцінок з навчальних дисциплін упродовж семестру і на підсумковому контролі);

за результатами контролю залишкових знань здобувачів освіти;

за порівнянням з успішністю здобувачів освіти на дисциплінах, які викладалися раніше/пізніше, але в яких оцінюються набуття здобувачів освіти тих самих чи однотипних компетентностей тощо);

рівень навчально-методичних розробок (експертні оцінки, в тому числі зовнішні);

підвищення кваліфікації;

участь у методичній роботі методичних комісій;

участь у роботі з організації навчального процесу;

участь у профорієнтаційній роботі;

участь в інших заходах /роботах/ проектах, спрямованих на зростання якості освіти вППЛЗТ, на підвищення ефективності діяльності ліцею тощо.

3) Враховувати оцінку ефективності роботи педагогічного працівника (з диференціацією за посадами), приймаючи рішення про продовження перебування на посаді, заохочення, накладання дисциплінарних стягнень, дострокове припинення трудових відносин тощо.

4) Розробити процедуру дострокового припинення трудових відносин із тими педагогічними працівниками, які стабільно демонструють свою професійну нездатність як викладачі чи майстри виробничого навчання.

5) **Відповідальні за розробку і впровадження**: методична рада, директор.

7.Заходи, спрямовані на вдосконалення фахової майстерності педагогічних працівників

1) Метою підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників ППЛЗТ є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей викладачів та майстрів виробничого навчання.

2) ППЛЗТ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати.

3) Підвищення кваліфікації педагогічних працівників організовується та проводиться згідно з планом-графіком, який є складовою Річного плану роботи ліцею, що затверджується педагогічною радою ППЛЗТ.

4) Підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників здійснюється за такими видами:

довгострокове підвищення кваліфікації – курси, школи, стажування;

короткострокове підвищення кваліфікації – семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, вебінари, «круглі столи» тощо.

5) З метою вдосконалення фахової майстерності, підвищення наукового потенціалу викладацького складу в ППЛЗТ передбачено:

розширення зв'язків методичних об'єднаннями закладів освіти міста, комісій ліцею з методичними об'єднаннями закладів освіти області проведення експертизи методичних розробок викладачів ліцею педагогами інших закладів освіти, залучення їх до оцінки діяльності викладачів ППЛЗТ, НМЦ ПТО в Луганській області;

посилення роботи з молодими викладачами та майстрами виробничого навчання, запровадження обов'язкової річної програми підготовки для штатних викладачів та майстрів в/н, які залучаються до науково-педагогічної роботи вперше;

запровадження регулярних семінарів з підвищення кваліфікації керівників груп, ураховуючи зростання наставницької складової в роботі керівника академічної групи та відсутність у більшості педагогічних працівників спеціальної педагогічної підготовки;

підвищення рівня володіння педагогічними працівниками інформаційними технологіями в сучасному педагогічному процесі, врахування його в ході атестації педагогів;

врахування провідної ролі і відповідальності голів методичних комісій у забезпеченні освітнього процесу, створення кадрового резерву на заміщення посад голів методичних комісій і запровадження обов'язкових курсів підвищення кваліфікації для претендентів на цю посаду.

б) **Відповідальні за розробку і впровадження:** директор, заступники директора, методист, голови методичних комісій.

8. Моніторинг якості освітньої діяльності. Оцінювання педагогічних працівників

1) Оцінювання освітньої діяльності педагогічних працівників забезпечує об'єктивний аналіз її якості та слугує активізації професійної діяльності.

2) Оцінювання педагогічних працівників здійснюється шляхом аналізу виконання ними посадових обов'язків та планів роботи, визначення їхніх рейтингів.

3) Індивідуальні рейтинги є основою для стимулювання педагогічних працівників: преміювання, встановлення надбавок, представлення до присвоєння почесних звань тощо.

4) Показники рейтингу ґрунтуються на переліку видів роботи педагогічних працівників, вимогах посадових інструкцій педагогічних працівників, вимогах до діяльності ППЛЗТ.

5) Результати оцінювання педагогічних працівників оприлюднюються на офіційному сайті ППЛЗТ.

6) Критерії оцінки охоплюють кваліфікаційні показники педагогічних працівників, навчальну, виховну, організаційну та навчально-методичну діяльність.

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності повинна передбачати підвищення якості професійної підготовки фахівців відповідно до очікувань суспільства.

Вимоги до педагогічних працівників закладу встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року №2143-VIII, (зі змінами).

Процедура призначення на посаду педагогічних працівників регулюється чинним законодавством (обрання за конкурсом, укладення трудових договорів) відповідно до встановлених вимог (ст. 24 Закону «Про загальну середню освіту»).

Кваліфікаційні категорії

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до викладача. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до викладача першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до викладача вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методичку викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методиками й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науководослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики
3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує

	<p>завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи</p>	<p>роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей</p>	<p>її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації</p>
<p>4. Знання нових педагогічних концепцій</p>	<p>Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов</p>	<p>Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами</p>	<p>Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності</p>
<p>5. Знання теорії педагогіки й вікової психології здобувача освіти</p>	<p>Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в</p>	<p>Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко</p>	<p>Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науковообґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях</p>

	типових ситуаціях	-й підсвідомо обрати оптимальне рішення	
II. Результативність професійної діяльності педагога			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках зі здобувачами освіти індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку здобувачів освіти	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей здобувачів освіти під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих учнівської мооди. Уміє тримати в полі зору здобувачів освіти з різним рівнем знань; працює за індивідуальними планами з дітьми з особливими потребами
2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою,	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний	Забезпечує залучення кожного здобувача освіти до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову

	<p>варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність здобувачів освіти поєднується з не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння</p>	<p>матеріал, активізувати учнівську молодь, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання здобувачів освіти поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками</p>	<p>діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх здобувачів освіти. Інтерес до навчального предметата професії в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками</p>
<p>3.Робота з розвитку в учнів загальнонавчаль-них вмінь і навичок</p>	<p>Прагне до формування навичок раціональної організації праці</p>	<p>Цілеспрямовано й професійно формує у здобувачів освіти вміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень).</p>	
<p>4.Рівень навченості здобувачів освіти</p>	<p>Забезпечує стійкий позитивний результат,</p>	<p>Здобувачі освіти демонструють знання теоретичних і</p>	<p>Здобувачі освіти реалізують свої інтелектуальні можливості чи</p>

	ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань здобувачів освіти	практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів	близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук
--	--	--	---

III. Комунікативна культура

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Комунікативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	Проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці зі	Володіє відомими в педагогіці	Обговорює й аналізує ситуації разом з	Веде постійний пошук нових прийомів

<p>здобувачами освіти</p>	<p>прийомами переконливог о впливу, але використовує їх без аналізу ситуації</p>	<p>здобувачами освіти і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформувати громадську позицію молоді, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя</p>	<p>переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися До чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів</p>
<p>3. Готовність до співпраці з колегами</p>	<p>Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами</p>	<p>Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі</p>	<p>Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами</p>
<p>4. Готовність до співпраці з батьками</p>	<p>Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками</p>	<p>Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне</p>	<p>Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння, чуйності</p>

		ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках зі здобувачами освіти	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	
6. Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у Мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією
7. Створення комфортного мікроклімату	Створює сприятливий морально-психологічний клімат в навчальній групі	Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей

8) Відповідальні за розробку і впровадження: директор, заступники директора, методист, голови методичних комісій.

9. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти.

1) Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів загальної середньої, професійної освіти в ППЛЗТ відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам.

2) ППЛЗТ є комплексом, який складається з: навчального та виробничого корпусу, бібліотеки, читального залу, складського приміщення, гаражів, спортивного залу, спортивного майданчику. Будинки і споруди відповідають паспортним даним і санітарно-гігієнічним нормам. Усі приміщення використовуються упродовж навчального року з повним навантаженням, утримуються в належному санітарно-гігієнічному режимі.

3). У закладі освіти функціонують 20 навчальні кабінети, 4 лабораторії та 6 майстерень. Навчальні кабінети, лабораторії – це ізольовані приміщення, які відповідають своїм призначенням, санітарно-гігієнічним нормам та обладнанні сучасними технічними засобами навчання. Кількість навчальних приміщень забезпечує навчання здобувачам у одну зміну.

4). Для забезпечення ефективної організації й оптимізації освітнього процесу в кабінетах з кожної навчальної дисципліни є комплекси методичного забезпечення та необхідні технічні засоби навчання.

5) Необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти в ППЛЗТ є методичне забезпечення навчальних дисциплін, для удосконалення якості якого необхідно забезпечити:

відповідальність за методичне забезпечення навчальної дисципліни і компетенцію щодо визначення достатності фахового рівня викладача, який забезпечує її викладання, покладається на методичну комісію, спрямування якої найбільш повно відповідає змісту дисципліни;

відповідальність за визначення відповідності змісту дисциплін спрямованості методичної комісії покладається на методичну комісію ліцею;

педагогічні працівники, які забезпечують викладання дисциплін, з метою урахування специфічних потреб підготовки за професіями зобов'язані погоджувати програми навчальних дисциплін і робочі навчальні програми з методичними комісіями;

6) Матеріально-технічна база ППЛЗТ повністю відповідає вимогам для підготовки фахівців. Освітній процес здійснюється в навчальному корпусі, на базах практик.

7) У ППЛЗТ створено умови для доступу здобувачів освіти до Інтернету, в навчальному корпусі діє WiFi мережа.

8) Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фонду бібліотеки.

9) З метою підтримки здобувачів загальної середньої, професійної освіти в ліцеї розроблено заходи, спрямовані на адаптацію учнівської молоді першого курсу до освітнього процесу:

запроваджено обов'язковий семінар для педагогічних працівників, на яких покладаються функції керівників академічних груп нового прийому;

розроблено програму залучення здобувачів освіти старших курсів до надання допомоги здобувачам освіти першого курсу, як у зв'язку з адаптацією і соціалізацією новачків до умов навчання, так і в опануванні ними важких для сприйняття дисциплін. Додатковим позитивом від запровадження такої програми є формування комунікаційних і наставницьких компетентностей старшокурсників; запроваджено тематичне щорічне (березень-квітень) опитування здобувачів освіти першого курсу для встановлення (і наступного вирішення) проблем адаптації, організаційно-забезпечення, взаємодії з викладацьким складом та адміністрацією, недосконалості ресурсів для забезпечення навчання, самостійної роботи, задоволення соціально-культурних потреб тощо.

10) **Відповідальні за впровадження**: директор, заступники директора, методист, практичний психолог.

11) Показники: рівень задоволеності здобувачів загальної середньої, професійної освіти, відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам.

10. Інформаційні системи для ефективного управління освітньою діяльністю

1) Інформаційна система управління освітньою діяльністю ППЛЗТ – це програмно-апаратний комплекс, що забезпечує ряд основних функцій роботи з документами в електронному вигляді. До її основних функцій відноситься реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів за різними параметрами, введення, підтримка та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів.

2) Інформаційна система управління зводить до мінімуму переміщення паперів в середині ліцею, створює оптимальні умови автоматизації робочих місць учасників освітнього процесу та застосування ними програмного забезпечення.

3) Основними заходами в розвитку інформатизації є створення її належної та ефективної інфраструктури, впровадження уніфікованих засобів доступу до корпоративних даних, поліпшення керування всіма комплексами інформаційних ресурсів, а також забезпечення відповідності інфраструктури стратегічним цілям ППЛЗТ.

11. Забезпечення публічності інформації про діяльність ППЛЗТ

1). Публічність інформації про діяльність ППЛЗТ забезпечується відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (№2145-УІІ), «Про професійну (професійно-технічну) освіту (№103/98-ВР)

2) На офіційному сайті ліцея розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню, а саме:

статут закладу освіти;

кошторис на поточний рік та всі зміни до нього;

звіт про надходження та використання коштів;

інформація щодо проведення тендерних процедур;

штатний розпис на поточний рік;

щорічний звіт керівника закладу освіти, річні звіти з різних напрямів діяльності;

Положення про педагогічну раду закладу освіти;

рішення педагогічної ради закладу освіти;

Положення про організацію освітнього процесу;

Положення про екзаменаційну комісію;

рішення педагогічної ради ліцея про затвердження стратегії і перспективних напрямів розвитку освітньої та інноваційної діяльності закладу освіти;

рішення педагогічної ради закладу освіти про визначення системи та затвердження процедури внутрішнього забезпечення якості загальної середньої, професійної освіти;

Положення про методичну комісію;

положення про бібліотеку;

правила прийому до ППЛЗТ на поточний рік;

ліцензії МОНУ про надання освітніх послуг; сертифікати про акредитацію;

Положення про приймальну комісію;

рішення приймальної комісії;

правила внутрішнього розпорядку.

3) Всі документи, що оприлюднюються, оформлюються та підписуються в установленому порядку.

4) **Відповідальні:** керівники структурних підрозділів та відповідальний за сайт.

12. Запобігання академічної доброчесності у навчальних працях педагогічних працівників і здобувачів загальної середньої, професійної освіти

1) Система запобігання плагіату створена відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ППЛЗТ має на меті підвищення якості навчання, розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації та формування звички до сумлінного дотримання вимог педагогічної етики, активізацію самостійності та індивідуальності при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил з боку викладацького складу та здобувачів освіти.

2) Основними завданнями академічної доброчесності в ППЛЗТ є формування академічної етики та поваги до інтелектуальних надбань, дотримання норм законодавства про авторське право і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах училища.

3) Профілактика плагіату (компіляції) в освітньому процесі в ППЛЗТ здійснюється шляхом: формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах матеріали; контроль зі сторони викладачів за правильним оформленням посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей у всіх видах роботи здобувачів освіти (повідомлень, презентацій, рефератів, творів, творчих робіт, курсових робіт, виступів, публікацій у періодичних виданнях та веб-сайтах); формування завдань для написання контрольних робіт та курсових робіт з використанням творчих завдань, що сприяють розвитку самостійного підходу здобувачів освіти до їх виконання; ознайомлення їх із Положенням про академічну доброчесність в ППЛЗТ через офіційний Web-сайт училища.

4) Профілактика плагіату (компіляції).

5) Усі підготовлені до друку навчальні видання розглядаються на засіданнях методичних комісій.

13. Політика щодо формування контингенту здобувачів освіти.

1) Підвищення якості контингенту здобувачів загальної середньої, професійної освіти на рівні ППЛЗТ» полягає у профорієнтаційній діяльності і передбачає:

підготовку інформаційних матеріалів (буклети, стенди, мультимедіа, фільми) про ліцей,

налагодження основ співпраці з громадою, ЗНЗ шляхом встановлення відповідальності методичних комісій;

участь у Тижнях профорієнтаційної роботи; у Ярмарках професій

проведення зустрічей викладачів і здобувачів освіти ПТНЗ із учнями шкіл на базі ліцею, проведення днів відкритих дверей;

організацію постійно діючого взаємозв'язку з потенційними абітурієнтами через електронну пошту.

2) **Відповідальні за розробку і впровадження**: заступники директора, голови методичних комісій, відповідальний секретар приймальної комісії.

14. Самооцінювання ефективності діяльності із забезпечення якості

Для забезпечення дієвості внутрішньої системи із забезпечення якості в ППЛЗТ діяльність структурних підрозділів спрямовано на:

1). Удосконалення наявної інформаційної системи структурних підрозділів шляхом: доповнення (уточнення) переліку контрольованих показників, вимог до їх складання, періодичності фіксації з метою задоволення вимог традиційної звітності.

2) Розмежування відповідальності щодо збору інформації між структурними підрозділами, встановлення відповідальності останніх за достовірність даних і своєчасність їх збору (і передачі іншим підрозділам), та наділення їх відповідними повноваженнями щодо дотримання виконавчої дисципліни постачальниками інформації з метою уникнення дублювання інформаційних запитів.

3) Формування бази даних випускників та розроблення системи зворотнього зв'язку з випускниками.

Основним завданням цих баз і систем є дослідження кар'єри випускників, їх працевлаштування, динаміки зайнятості, службового просування і росту, а також задоволеності працедавців кваліфікацією випускників.

4) Запровадження процедури щорічного самооцінювання ефективності діяльності (реалізація визначених планів і встановлених завдань, виконання навчальної, адміністративно-господарської і управлінської функцій) та впливу зовнішніх чинників (зміни у сфері професійної (професійно-технічної) освіти, вимоги ринку праці, пріоритетні напрями розвитку галузі тощо).

Основною метою самооцінювання є не стільки фіксація досягнутих результатів, скільки виявлення недоліків та проблем і пошук шляхів їхнього вирішення.

5) Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.

6) Забезпечення удосконалення системи постійного моніторингу в ППЛЗТ, пошук ефективних форм і методів моніторингу.

7) Забезпечення подальшого розвитку практики публічної звітності ППЛЗТ про різні аспекти діяльності.

8) Створення загальноліцевої інформаційної системи моніторингу якості, яка б характеризувала:

досягнення здобувачів освіти та показники їхньої успішності;

можливості випускників влаштуватися на роботу та результати працевлаштування;

якісні та кількісні характеристики контингенту учнів.

9) Відповідальні за впровадження: заступники директора, методичні комісії.

Заступник директора

з навчально-виробничої роботи Тетяна Суміна

Заступник директора

з навчально-виховної роботи Олександр Гайдидей

Методист Тетяна Сумченко